

Zeilreis brengt wereld

Reiservaring in een notendop

“Heel ongebruikelijk vertrokken we in de herfst. Op 1 december om 21.00 uur lieten we IJmuiden achter ons, om in Falmouth, zuidwest Engeland, te zien of de weergoden ons een vrije aftocht langs de golf van Biskajegunden. Tussen depressieve zuidwesters gloorde een kans op vier dagen gunstige maar forse noordoostenwind, met als tol een indringende kou. In krap drie weken zeilden we buitenlangs de olievlek bij Cap Finistère naar Madeira en daarna door naar Tenerife. Met 23°C was daar de temperatuur OK, maar dankzij de ‘zilte vandalist’ die ons er bracht, was er veel herstelwerk te doen. Op 4 februari vertrokken we eindelijk voor de Atlantische oversteek en scheerden langs de Kaap-Verdische eilanden naar Suriname. Denkbeeldige tijdgrenzen schoven oostwaarts onder ons weg, passaatwind en stroming droegen ons naar een steeds later wordende zonsondergang. Na twintig dagen vonden we een nieuw werelddeel, geheel op eigen kracht ontdekt. Zuid-Amerika werd ons door de zee aangeboden: het diepblauwe oceaanwater verkleurde geleidelijk door de Amazonemodder, we zagen kustvogels en tenslotte schoof een onmetelijke mangrovezoom onze horizon binnen. In Suriname exploreerden we te voet de jungle en wonden korte tijd bij de bosnegers. Vervolgens hebben we Martinique en het authentieke Caribische eiland Dominica aangedaan, waar we in een afgelegen hoek van het eiland kennismaakten met de laatste oorspronkelijke bewoners: de ruim duizend resterende Carib Indianen. Vanuit daar ging de reis in 46 zeedagen, via een Bermuda-pitstop, terug naar IJmuiden. Al met al legden we de halve aardomtrek af, zo’n 25 miljoen golftoppen, bij een gemiddeld uurtempo van nog geen tien kilometer. Ondanks de lange oversteek speelden bij de IJmuider pier -als op afspraak- ons beider intuïties op: dit is een onaangepaste wereld, de nabijheid ervan doet zeer. Laten we water innemen en opnieuw in zee steken. Het weten dat de achtergebleven helft van het gezin hier wachtte, stuurde ons IJmuiden in.”

Fred van Leeuwen, vrijwel vanaf de oprichting in 1980 werkzaam bij DCE, ondernam vorig jaar een uitzonderlijke sabbatical. Samen met zijn 19-jarige zoon Joris zeilde hij in acht maanden de Atlantische Oceaan rond. Een verslag in woord en beeld.

“Als ik Joris vroeg wat hij ging studeren zei hij enkel ‘ik ga eerst met jou een wereldreis maken’. Toen dacht ik: die kans moet ik pakken.”

Proces is resultaat

“Onderweg zijn in het tweepersoonsteam tegenstrijdige krachten aan het werk. Menselijke eigenaardigheden geven frictie, meer dan normaal. Soms ook leidt vermoeidheid tot kleine onachtzaamheden. Op zee geeft zoets al gauw grote narigheid, voor beiden. Maar natuurlijk zit je samen ‘in hetzelfde schuitje’. Je bent enorm van elkaar afhankelijk. Vooral als de omstandigheden lastig waren, sloten twee individuen zich aaneen tot een naadloos team. Had één van de twee het moeilijk, dan ving de ander het als vanzelf op. Dit gebeurde afwisselend en was een bijzondere ervaring, zeker tussen vader en 19-jarige zoon. Gelijk denken over wat gedaan moet worden, en hoe, is daarbij essentieel. De marges zijn smal. Weer aan wal zal blijken of de druk de relatie beschadigd, of juist van reliëf voorzien heeft. Intens ervaar je de verwevenheid van proces en resultaat. Kun je daarmee een resultaat-gerichte samenleving verder helpen? Jawel, juist in veranderings-trajecten is behoefte aan dit verdiepte inzicht. Er komt meer balans in de aanpak. De in mij gegroeide ‘verhalen’ helpen erbij dit over te dragen.”

Innovatieverslaving

“Ik weet nu waarom ik niet anders kon, altijd en overal. Waarom dit steeds opnieuw mijn rol moest zijn: nieuwe wegen vinden, anderen uitnodigen en ze er doorheen gidsen. In het werk is dat dus: innoveren.”

aan ervaring

Masterclass in management

“Is management het met beperkte informatie nemen van grote beslissingen? Het gebruik van schaarse middelen voor het bereiken van een doel? Het balanceren van korte- tegen lange-termijnbelangen? In alle gevallen was dit de ultieme masterclass. Enkele dagen onderweg op de grote oversteek realiseer je je wat het betekent, om het met deze meters doek en touw te moeten halen. De brandstofreserve aan boord dekt slechts 500 van de 2.600 zeemijl tussen Tenerife en Suriname. Vertraging valt alleen te overleven, voorzover deze binnen de marges van je voedsel- en watervoorraad blijft. Tegenvallers overwin je, voor zolang het lukt op eigen houtje de menselijke energie en geestkracht vast te houden. Je besluit om te vertrekken, met hetgeen je aan boord had, is in elk opzicht onherroepelijk geworden. Alles wat je ooit aan wal hebt ondernomen, lijkt nu kleiner dan klein. Elke toekomstige beslissing wordt gemakkelijk. De verdubbeling van je levenservaring in acht maanden heeft je intuïtief vermogen enorm ontwikkeld.”

“Na zo'n reis kom je nooit meer helemaal terug. Het relativerend vermogen dat je opdoet wanneer je daar als klein mannetje op de oceaan dobbert raak je niet meer kwijt. Gelukkig maar.”

Meer informatie, foto's en geluidsfragmenten over deze reis vindt u op www.joris.zeilt.nl

